

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού

Θέμα: «Παρέμβαση 257 επιστημόνων για την προστασία του μνημείου στο λόφο Παπούρα»

Ο Βουλευτής του νομού Ηρακλείου, ΣΥ.ΡΙΖ.Α - Προοδευτική Συμμαχία, **Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)**, καταθέτει προς την κ. Υπουργό Πολιτισμού, ως αναφορά, την από 24-07-2025 επιστολή- παρέμβαση 257 επιστημόνων σχετικά με την επικείμενη εγκατάσταση ραντάρ αεροναυτιλίας στο λόφο Παπούρα, όπου πρόσφατα ήρθε στο φως ένα σπουδαίο και σπάνιο αρχαιολογικό για την πολιτιστική κληρονομιά της Κρήτης και όλης της Ελλάδας εύρημα.

Το εν λόγω κείμενο υπογράφεται από 257 επιστήμονες, ομότιμους και εν ενεργεία καθηγητές ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, επίτιμους εφόρους και διευθυντές αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και συνεργαζόμενους ή ανεξάρτητους έλληνες και ξένους ερευνητές, με επιστημονικό αντικείμενο τις αρχαιολογικές σπουδές ή συναφείς ειδικότητες, ανάμεσά στους οποίους ξεχωρίζουν μεγάλα διεθνή ονόματα ανασκαφών και ερευνητών του μινωικού πολιτισμού.

Σκοπός αυτής της παρέμβασης είναι η έκφραση της έντονης διαμαρτυρίας της επιστημονικής κοινότητας για την επιχειρούμενη πλήρη υποβάθμιση και κατ' ουσίαν καταστροφή αυτού του εμβληματικού μνημείου, και παράλληλα η κατάθεση του αιτήματος προς την πολιτεία, να μείνει ελεύθερος πανταχόθεν, ανέγγιχτος από οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση βλάβη και να θωρακιστεί με την υψηλότερη θεσμική προστασία, όλος ο λόφος Παπούρα, ως περιέχων ένα μνημείο μείζονος σημασίας.

Επισυνάπτεται η σχετική Εισήγηση.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις δικές σας ενέργειες.

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2025

Οι καταθέτοντες Βουλευτές

Μαμουλάκης Χάρης

Ηράκλειο, 24 Ιουλίου 2025

ΠΡΟΣ

1. Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης
2. Δήμος Μινώα Πεδιάδας
3. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
4. Επιτροπή Πολιτών για τη Διάσωση της Παπούρας
5. Σύλλογο Ελλήνων Αρχαιολόγων
6. ΣΕΑ/Τοπικό Παράρτημα Κρήτης

Μετά τη μεταμεσονύκτια (9/10 Ιουλίου, 2025), κατά πλειοψηφία γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου υπέρ της εγκατάστασης ραντάρ, πύργων ελέγχου και συνοδών εγκαταστάσεων στον λόφο Παπούρα Καστελλίου Πεδιάδας Ηρακλείου, είναι δεδομένο ότι η αρνητική αυτή εξέλιξη δημιουργεί άμεσο κίνδυνο για την προστασία και ανάδειξη τού εκεί ανασκαπτόμενου μοναδικού μνημείου. Συνεχίζοντας την προσπάθεια διάσωσης, σας καταθέτουμε το κείμενο - παρέμβασή μας (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), υπογεγραμμένο από μέλη της ευρύτερης αρχαιολογικής κοινότητας, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιήσετε στις περαιτέρω ενέργειες και κινητοποιήσεις. Η σπανιότητα, η σπουδαιότητα και η αναγκαιότητα πλήρους προστασίας του νέου αυτού σημαντικού αρχαιολογικού χώρου, αναγνωρίζεται από τους 257 παρεμβαίνοντες επιστήμονες, ομότιμους και εν ενεργεία καθηγητές ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων, επίτιμους εφόρους και διευθυντές αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και συνεργαζόμενους ή ανεξάρτητους έλληνες και ξένους ερευνητές, με επιστημονικό αντικείμενο τις αρχαιολογικές σπουδές, αλλά και από συναδέλφους συναφών ειδικοτήτων. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν μεγάλα διεθνή ονόματα ανασκαφών και ερευνητών του μινωικού πολιτισμού. Δυνατό σημείο του καταλόγου είναι η δυναμική συμπόρευση παλαιών και νέων επιστημόνων για τη στήριξη και διάσωση του εμβληματικού μνημείου για την πολιτιστική κληρονομιά της Κρήτης και όλης της Ελλάδας, για το οποίο προωθείται η κατ' ουσίαν καταστροφή του. Επισημαίνουμε ότι το ίδιο κείμενο με τις πρώτες 139 υπογραφές είχε υποβληθεί εσπευσμένα στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο κατά τη μοιραία συνεδρίαση, λόγω πίεσης χρόνου, και είχε υποστηριχθεί με παράσταση από τον κ. Αντώνη Βασιλάκη.

Για την Ομάδα Παρέμβασης-Στήριξης

Αντώνης Βασιλάκης - Μαρία Βλαζάκη - Καλλιόπη Γκαλανάκη - Νώτα Δημοπούλου -
Αλεξάνδρα Καρέτσου - Γιώργος Ρεθεμιωτάκης

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ

Στο πλαίσιο του έργου του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου στον λόφο Παπούρα, η ανασκαφική έρευνα έφερε στο φως μια εξαιρετικά σπάνια κυκλική κατασκευή των προϊστορικών/μινωικών χρόνων, διαμέτρου 48-50 μ., που αποτελεί μοναδική ανακάλυψη στον Αιγαιακό χώρο. Πρόκειται για αρχιτεκτόνημα υψηλής κατασκευαστικής ακρίβειας με εξωτερική διάρθρωση ενάλληλων λιθόκτιστων δακτυλίων σε διαφορετικά υψομετρικά επίπεδα και με «δαιδαλώδες-λαβυρινθώδες» εσωτερικό.

Η όλη κατασκευή προϋποθέτει σύνθετη γνώση δομικής πρακτικής, που υπερβαίνει τα μέχρι σήμερα δεδομένα για την Κρήτη της 3ης χιλιετίας π.Χ., Έχει ανεγερθεί σε περίοπτη θέση στην κορυφή του λόφου και ελέγχει οπτικά όλη την πεδιάδα Καστελίου, τα Λασιθιώτικα όρη, τις κορυφογραμμές του Γιούχτα στα δυτικά και του Κόφινα στα νότια, γεγονός που υποδηλώνει τη μεγάλη σπουδαιότητα του μνημείου.

Τα ανασκαφικά δεδομένα μαρτυρούν χρήση από τη μινωική προανακτορική έως την παλαιοανακτορική περίοδο (3200 – 1800 π.Χ.) και μερική επανάχρηση στα αρχαϊκά χρόνια (7ος αι. π.Χ.). Εκτός από την λαβυρινθοειδή κατασκευή στην κορυφή, στα πρανή του λόφου υπάρχουν αρχαίο μονοπάτι, μινωικό κτηριακό συγκρότημα και λατρευτικό σπήλαιο. Η πρώτη ανάγνωση των δεδομένων υποδεικνύει τελετουργική και κοινωνικο-θρησκευτική χρήση του μνημείου. Αναμφίβολα πρόκειται για πρωτόγνωρο κοινοτικό έργο προβολής των τοπικών κοινοτήτων.

Η πρόθεση της διαχειρίστριας εταιρείας «Διεθνής Αερολιμένας Ηρακλείου Κρήτης» να εγκαταστήσει τα ραδιοβοηθήματα του νέου αεροδρομίου στην Παπούρα (ραντάρ ύψους δεκάδων μέτρων, πύργους ελέγχου και άλλα βοηθητικά κτήρια) με εκτενείς διαμορφώσεις και ταπεινώσεις του λόφου θα βλάψει ανεπανόρθωτα το μνημείο και τον περιβάλλοντα χώρο, διαταράσσοντας την άρρηκτη σχέση που τα συνδέει, παραβιάζοντας κατάφωρα τις διατάξεις του αρχαιολογικού νόμου 4858/2021 και καταστρέφοντας την αυθεντικότητα του πολιτιστικού τοπίου, όπως αυτό αναφέρεται στις διεθνείς συμβάσεις που δεσμεύουν την Ελλάδα.

Είναι αυτονόητο ότι, καθώς η έρευνα δεν έχει ακόμη περατωθεί, δεν επιτρέπεται, από ηθική και νομική άποψη, να παίρνονται οιοσδήποτε αποφάσεις για την τύχη του σπουδαίου λόφου Παπούρα που σημαίνουν την ταπείνωσή του και την βλάβη των μνημείων που περιλαμβάνει.

Ο Σύλλογος Ελλήνων Αρχαιολόγων, το τοπικό Παράρτημα Κρήτης και όλοι όσοι εργαζόμαστε για τη σωτηρία, ερμηνεία και ανάδειξη των αρχαίων μνημείων και υπογράφουμε την παρούσα διαμαρτυρία, καταδικάζουμε την επιχειρούμενη πλήρη υποβάθμιση και κατ' ουσίαν καταστροφή αυτού του εμβληματικού μνημείου για την πολιτιστική κληρονομιά της Κρήτης και όλης της Ελλάδας, και ζητούμε όλος ο λόφος, ως περιέχων ένα μνημείο μείζονος σημασίας να μείνει ελεύθερος

πανταχόθεν, ανέγγιχτος από οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση βλάβη και να θωρακιστεί με την υψηλότερη θεσμική προστασία.

The majority of members of the Central Archaeological Council gave after midnight (July 9/10, 2025) their advisory opinion in favor of the installation of radar, control towers and accompanying facilities on the Papoura hill at Kastelli Pediada, Heraklion. It is for sure that this negative fact creates an immediate danger for the protection and promotion of the unique monument excavated there. Having the intention to continue the rescue effort, we submit to you the text - intervention (in Greek and English), signed by members of the wider archaeological community, which you can use in further actions and mobilizations. The rarity, the importance and the necessity of full protection of this new iconic archaeological site, is recognized by the 257 intervening scientists, emeritus and active professors of Greek and foreign universities, honorary curators and directors of antiquities of the Ministry of Culture and collaborating or independent Greek and foreign scholars of archaeological studies, but also by colleagues of related disciplines. Among them are distinguished great international names of excavators and researchers of the Minoan civilization. A strong point of the catalogue is the dynamic alliance of old and young scientists for the support and preservation of this emblematic monument in the cultural heritage of Crete and the whole of Greece, although the decision has been taken for its complete degradation and, in fact, its destruction. We note that the same text with the first 139 signatures had been submitted urgently to the Central Archaeological Council during the fateful meeting, due to time pressure, and had been supported by Mr. Antonis Vasilakis.

For the Intervention-Support Group

Nota Demopoulou - Calliope Gkalanaki - Alexandra Karetsou - George Rethemiotakis- Andonis Vasilakis - Maria Vlazaki

INTERVENTION

The excavation on Papoura Hill, carried out during the construction of the New Heraklion International Airport, has revealed an exceptionally rare circular structure with a diameter of 48–50 m, a unique discovery in the Aegean. It is an extremely precisely constructed work of architecture, featuring a labyrinthine arrangement of successive stone rings set at different heights. Its construction as

a whole presupposes an advanced understanding of geometry, overturning our current knowledge of Crete in the 3rd millennium BC. The monument's importance is indicated by the fact that it has been erected in a prominent position on the hilltop, overlooking the whole of the Kastelli plain, the Lasithi Mountains, Mt Juktas, and Mt Kophinas to the south.

The excavation data indicate that it was used from the Minoan Prepalatial to the Protopalatial period (3200-1800 BC) and reused in Archaic times (7th c. BC). Besides the labyrinthine structure on the hilltop, there is an ancient path, a Minoan building complex and a sacred cave on the slopes. A first reading of the data suggests ritual and socio-religious use of the monument. It is certainly an unprecedented community project.

The «Heraklion International Airport of Crete» management company intends to install the radio navigation facilities of the new airport (over-height radar, control towers and auxiliary buildings) on Papoura Hill, with extensive reconfiguration and levelling of the hill. This will cause irreversible damage to the monument itself and the surrounding area, disrupting the vital relationship between the two, violating flagrantly the provisions of the Greek Archaeological Law 4858/2021 and destroying the authenticity of the cultural landscape, as it is mentioned in the international conventions binding Greece.

It is self-evident that, given that the investigation has not yet been completed, it is morally and legally unacceptable for any decisions to be made on the fate of the important Papoura Hill which would devalue it and damage the monuments to which it is home.

The Association of Greek Archaeologists, the local Crete Branch and all of us who fight for the preservation, interpretation and promotion of the ancient monuments and sign this letter of protest, condemn the attempted complete degradation and, in fact, destruction of this iconic monument, a unique landmark in the cultural heritage of Crete and indeed the whole of Greece, and we ask that the whole hill, as the site of a monument of major significance, must be left entirely free and untouched by any direct or indirect damage and to be declared as an archaeological site demanding protection of the highest level.

1.Αγραφιώτη- Μουνδρέα Αντίκλεια, Συντ. Αν. Καθηγήτρια
Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Παν. Θεσσαλίας

2. Αδάμ Ευγενία, Δρ, Ερευνήτρια Αρχαιολόγος, συνταξιούχος ΥΠΠΟΑ

3.Adlung Sebastian, Dr, Wissenschaftlicher Mitarbeiter, Universität Leipzig
Fakultät für Geschichte, Kunst- und Regionalwissenschaften Historisches
Seminar, Lehrbereich Klassische Archäologie, Leipzig

4. Αλεξοπούλου Αλεξάνδρα, Αρχιτέκτων Μηχ. ,

Ομότιμη καθηγήτρια, Τμ. Αρχιτεκτόνων , Πολυτεχνική Σχολή , Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

5. **Αναγνωστοπούλου Σία**, Καθηγήτρια Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
6. **Αναστασιάδου Μαρία**, Ινστιτούτο Κλασσικής Αρχαιολογίας και Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Χαϊδελεβέργης
7. **Ανδρέου Στέλιος**, Ομότιμος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
8. **Αποστολάκου Βίλυ**, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων
9. **Ανδριανάκη Μαρία**, Αρχαιολόγος, Ξεναγός
10. **Αραβαντινός Βασίλειος**, Επίτιμος Διευθυντής Αρχαιοτήτων Βοιωτίας
11. **Aravantinos Bonanno Margherita**, Former Full Professor of Classical Archaeology, Università di Roma Tor Vergata
12. **Aulsebrook Stephanie**, Dr, University of Warsaw
13. **Αυγερινού-Κολώνια Σοφία**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
14. **Βαβουρανάκης Γιώργος**, Καθηγητής Προϊστορικού Αιγαίου, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
15. **Βακονδίου Μαρία**, Αρχαιολόγος
16. **Banning Ted**, FSA, Department of Anthropology, University of Toronto
17. **Βασιλάκης Αντώνης**, Επίτιμος Έφορος Αρχαιοτήτων
18. **Βελένη Πολυξένη**, Επίτιμη Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
19. **Belvedere Oscar**, Full Professor of Ancient Topography, University of Palermo
20. **Bendall Lisa M.**, Dr, Sinclair and Rachel Hood Lecturer in Aegean Prehistory Institute of Archaeology/ Tutorial Fellow in Archaeology, Co-director of Studies for A&A and CAAH, Keble College, Oxford

21. **Bennet John**, Emeritus Professor of Aegean Archaeology, University of Sheffield UK
22. **Bes Philip**, Dr., Independent Researcher for Roman Pottery
23. **Betancourt Philip**, Emeritus Professor of History of Art and Archaeology, Temple University, Philadelphia, USA
24. **Βέππας Απόστολος Φωκίων**, Αρχιτέκτων Μηχ., Σκηνογράφος Ομότιμος καθηγητής Τμ. Θεάτρου, Σχολή Καλών Τεχνών , Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
25. **Bintliff John**, Emeritus Professor of Classical Archaeology, Leiden University/ Professorial Fellow University of Edinburg
26. **Βλαζάκη Ειρήνη**, Αρχιτέκτων Μηχανικός / Αρχιτέκτων Τοπίου UPC
27. **Βλαζάκη-Ανδρεαδάκη Μαρία**, Επίτιμη Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς/Διευθύντρια Ανασκαφών στον λόφο Καστέλλι Χανίων
28. **Blakolmer Fritz**, Professor, University of Vienna
29. **Βλασσοπούλου Χριστίνα** , Αρχαιολόγος
30. **Βοκοτόπουλος Λεωνίδας**, Δρ Αρχαιολογίας
31. **Bossolino Isabella**, CReA-Patrimoine, Université Libre de Bruxelles
32. **Brysaert Ann**, Director of Netherlands Institute Athens/ Professor. of Ancient Technologies, Materials and Crafts, Leiden University, Faculty of Archaeology
33. **Buell Matthiew**, Assistant Professor of Classics, Concordia University (Montreal)/ President of the Canadian Institute in Greece (CIG)
34. **Γαλανίδου Νένα**, Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης
35. **Γεροντάκου Ελένη**, Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή
36. **Γιγουρτάκης Νίκος**, Αρχαιολόγος, Φιλολόγος
37. **Γουργουλέτη Ελένη**, Αρχαιολόγος με ειδίκευση στην προϊστορική αρχαιολογία
38. **Γραμματικάκη Εύα**, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων
39. **Cadogan Gerald**, MA (Oxford), Fellow of the Society of Antiquaries (London), Vice-President, and former Chairman of Council, British School at Athens; former Chairman, Anglo-Hellenic League (London)

40. **Caloi Ilaria**, Associate Professor in Aegean Prehistory, Ca' Foscari University of Venice
41. **Carter Tristan**, Professor, McMaster University / Director of the Stelida Naxos Archaeological Project
42. **Catling Richard**, Faculty of Classics, University of Oxford
43. **Celka Müller Sylvie**, CNRS researcher, Archéorient (UMR 5133/Lyon 2 University), Lyon, France 20. **Cucuzza Nicola**, Professor in Aegean Archaeology, University of Genoa
44. **Cline Eric**, Professor of Classics and Anthropology, and Director of the Capitol Archaeological Institute, George Washington University, Washington DC, U.S.A
45. **Clinton Miriam**, L. Palmer Brown Professor of Interdisciplinary Humanities, Chair of Archaeology, Associate Dean for Teaching, Learning, and Emerging Technology, Rhodes College in Memphis, Tennessee (USA)
46. **Cucuzza Nicola**, Professor in Aegean Archaeology, University of Genoa
47. **D'Agata Anna Lucia**, Istituto di Scienze del Patrimonio Culturale, CNR, Rome
48. **Δασκαλάκης Νικόλαος**, Αρχαιολόγος, PhD, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
49. **Dautais Louis**, Historian and Archaeologist, Dual-PhD (2024) in Egyptology & in Aegean Protohistory, UCLouvain - INCAL/AegIS (Belgium)
50. **Déderix Sylviane**, Dr, PhD, University of Warsaw
51. **Deger-Jalkotzy Sigrid**, Dr., Professor Emeritus, University of Salzburg/ Former Director of the Mykenische Kommission at the Austrian Academy of Sciences at Vienna/ Member of the Academies of Sciences at Vienna, Athens and Göttingen
52. **Δεκουλάκου Ιφιγένεια**, Αρχαιολόγος Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού
53. **Demarchi Beatrice**, Full Professor of Archaeological Research Methods, University of Turin, Italy
54. **De Mulder Guy**, Professor, Dr, Department of Archaeology, Ghent University
55. **Devolder Maud**, Professor in Archaeology of the Aegean World, Ghent University (BE/ PI of the ERC COG project "Conceptualising Processes of Monumental Architectural Creation in the Eastern Mediterranean Bronze Age", funded by the European Union (ERC-DAEDALOS-101043552)/ Director of the Malia Palace Project for the French School at Athens

- 56. Δημοπούλου Νώτα**, Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
- 57. Dickinson Oliver**, Dr, Reader (retired), Dept. of Classics and Ancient History, Durham University, U.K.
- 58. Donev Damjan**, Institute of National History, Skopje, North Macedonia
- 59. Δρακάκη Ελένη**, Ph.D., Assistant professor, School of Liberal Arts and Sciences Dept. of Humanities, The American College of Greece
- 60. Driessen Jan**, Emeritus Professor, University of Louvain/
Director Sissi Archaeological Project
- 61. Evely Don**, Independent Researcher, Ex-Curator at Knossos for BSA
- 62. Ζαρίφης Νικόλαος** Δρ, Επίτιμος Προϊστάμενος ΥΝΜΤΕ Δωδεκανήσου
- 63. Ζέη Ελευθερία**, Καθηγήτρια Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 64. Ζερβουδάκης Πάνος**, Αρχαιολόγος
- 65. Ζούζουλα Ευγενία**, Αρχαιολόγος, Εκπαιδευτικός
- 66. Finlayson Sarah**, Dr, Institute for Classical Archaeology and Byzantine Archaeology, University of Heidelberg
- 67. Γκαλανάκη Καλλιόπη** Δρ Κλασικής Αρχαιολογίας, Επίτιμη Προϊσταμένη Τμήματος ΠΚΑΧΜ στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
- 68. German Senta**, Associate Professor, Classics & Humanities
Montclair State University, USA
- 69. Gil José Antonio Ruiz**, Professor, Ph. Dr. in Prehistory in the University of Cadiz (Spain)
- 70. Γκίνη Τσοφοπούλου** Ελένη , Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων
- 71. Girella Luca**, Associate Professor of Aegean Civilization, Uninettuno University, Rome
- 72. Giunlia-Mair Alessandra**, Dr.Phil., M.Sc., AGM Archeoanalisi, Italy/Former Director of Research Laboratory, Institute of Archaeology, Russian Academy of Sciences, Moscow
- 73. Glowacki Kevin T.**, Ph.D., Associate Professor, Texas A&M University
- 74. Godart Louis**, Ακαδημαϊκός, Ομότιμος Καθηγητής Μυκηναϊκής Φιλολογίας, Πανεπιστήμιο Νάπολης

75. **Grau-Mira Ignasi**, Dr, Full Professor of Archaeology, University of Alicante (Spain)
76. **Γκράτζιου Όλγα**, Ομότιμη Καθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης
77. **Hadjidaki Marder Elpida**, Director of Phalasarna Excavations/Past Director of Maritime Antiquities
78. **Hall, Heinrich**, Former Assistant Director, Irish Institute of Hellenic Studies at Athens
79. **Hallager Birgitta**, Archaeologist
80. **Hemingway Colette**, Art scholar
81. **Hemingway Sean**, Curator of Greek and Roman Bronzes at the Metropolitan Museum of Art
82. **Hilditch Jill**, Dr, Associate Professor, University of Amsterdam
83. **Iacono Francesco**, Professore Associato in Preistoria e Protostoria, Dipartimento di Storia Culture Civiltà, Alma Mater Studiorum, Università di Bologna
84. **Ιακώβου Μαρία**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κύπρου
85. **Ιωάννου Παναγιώτης**, Καθηγητής Ιστορίας της Τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
86. **Jones Bernice** Ph.D. Member of the American Institute of Archaeology
87. **Jung Reinhard**, PD Dr., Head FG Research group Mediterranean Economies, Austrian Archaeological Institute, Austrian Academy of Sciences
88. **Jusseret Simon**, PhD, Geologist and Archaeologist
89. **Καβρουλάκη Μαριάννα**, Πειραματική Αρχαιολόγος, Ιστορικός Διατροφής
90. **Κακαβογιάννη Όλγα**, Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
91. **Κανίνια Εριφύλη**, Αρχαιολόγος
92. **Κάντα Αθανασία**, Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
93. **Καραγιάννη Αγγελική**, Αρχαιολόγος, Εκπαιδευτικός
94. **Καραδήμας Νεκτάριος**, Δρ Αρχαιολογίας, Αιγεύς - Εταιρεία Αιγαιακής Προϊστορίας
95. **Καρανασάση Παυλίνα**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης
96. **Καρέτσου Αλεξάνδρα**, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων

97. **Καρναβά Άρτεμις**, Επίκουρη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
98. **Κατηφόρη Μαριάννα**, Αρχαιολόγος
99. **Κατσιάνης Μάρκος**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμ. Ιστορίας – Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
100. **Κατσιώτη Αγγελική**, Τέως Προϊσταμένη Τμήματος Εφορείας Αρχαιοτήτων Δωδεκανήσου
101. **Kelder J. M. (Jorrit) Dr**, Centre for the Study of Manuscript Cultures, Universität Hamburg/ Wolfson College, University of Oxford
102. **Knappett Carl**, Professor, Walter Graham/ Homer Thompson Chair in Aegean Prehistory, Department of Art History, University of Toronto
103. **Knodell Alex R.**, Dr, Chair and Associate Professor, Department of Classics/Director, Archaeology Program, Carleton College, Minnesota, USA
104. **Koehl Robert B.**, Professor Emeritus, Department of Classical and Oriental Studies, Hunter College, City University of New York
105. **Κοκκινάκης Γιάννης**, Αναπληρωτής Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας & Αρχαιολογίας Παν/μίου Κρήτης
106. **Κολώνια Ροζίνα**, Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων
107. **Κομνηνού Γεωργία**, Αρχαιολόγος, MSc in funerary archaeology, York University
108. **Kooi, D Stefan**, MA, Vrije Universiteit Amsterdam
109. **Κόπακα Κατερίνα**, Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
110. **Κοτσώνας Αντώνης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Μεσογειακής Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Νέας Υόρκης
111. **Κουκά Ουρανία** - Prof., Deputy Director, Archaeological Research Unit Archaeology of Prehistoric Aegean/ Department of History and Archaeology University of Cyprus
112. **Κουκούλη -Χρυσανθάκη Χάιδω**, Επίτιμη Έφορος αρχαιοτήτων
113. **Κουκουράκη Χαρά**, Αρχαιολόγος, μεταπτυχιακή φοιτήτρια, Πανεπιστήμιο Κρήτης

114. **Κούρου Νότα**, Ομότιμη Καθηγήτρια Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
115. **Κριτζάς Χαράλαμπος**, Επίτιμος Διευθυντής του Επιγραφικού Μουσείου
116. **Κυβερνητάκη Μαρία**, Διπλωματούχος Ξεναγός
117. **Κυρίτση Μαρία**, Δρ. Προϊστορικής Αρχαιολογίας
118. **Κωστοπούλου Ιωάννα**, Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Γάνδης (Ghent University) 62.
119. **Laffineur Robert**, Emeritus Professor of the University of Liège, Rawson Visiting Scholar at the Dept of Classics of the University of Cincinnati/ Honorary Consul of the Hellenic Republic in Liege for the provinces of Wallonia
120. **Λαμπράκη Άννα**, τ. Διευθύντρια Περιοδικού «Αρχαιολογία και Τέχνες»
121. **Lang Franziska**, Professor, Fachbereich Architektur Klassische Archäologie, Technische Universität Darmstadt
122. **Langohr Charlotte**, Research Associate at the National Fund for Scientific Research/Professor at University of Louvain
123. **Λεκάκης Στέλιος**, Επίκουρος Καθηγητής, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
124. **Lewartowski Kazimierz**, Professor, Polish Archaeological Institute at Athens, Faculty of Archaeology, University of Warsaw
125. **Λινάρδου Καλλιρρόη**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Θεωρίας & Ιστορίας της Τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
126. **Livarda Alexandra**, Dr, Senior Researcher, Editor-in-Chief Environmental Archaeology, Landscape Archaeology Research Group (GIAP), Catalan Institute of Classical Archaeology (ICAC), Tarragona, Spain
127. **Llewellyn-Smith Colette**
128. **Llewellyn-Smith Michael**
129. **Macdonald Colin**, Dr, Former Curator of Knossos for the British School at Athens
130. **MacGillivray Joseph Alexander**, Co-director, Palaikastro excavations of the British School at Athens/ Dietrich von Bothmer Research Scholar, Department of Greek and Roman Art, Metropolitan Museum of Art

131. **Μαθιουδάκη Ηρώ**, Αναπληρώτρια ερευνήτρια της Ερευνητικής Ομάδας AEGIS, Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβέν, Βέλγιο
132. **Μαλαμαδάκη Αφροδίτη**, Διπλωματούχος Ξεναγός
133. **Μαλλιαράκη Στέλλα**, Αρχαιολόγος, MA Μουσειολόγος
134. **Μανούσου Ελευθερία**, Διπλωματούχος Ξεναγός
135. **Μαντζουράνη Ελένη**, Ομότιμη καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
136. **Maran Joseph**, Professor of Prehistory and Protohistory, Heidelberg University
137. **Marcar Ariane** Former Lecturer and Academic Director of the Mediterranean Center for Art and Science, Siracusa, Sicily
138. **Μαρινάτου Ναννώ**, Επίτιμη Διακεκριμένη Καθηγήτρια Κλασικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Ιλινόις, Σικάγο
139. **Μαρκέτου Σταματία**, Αρχαιολόγος, Πρώην Πρόεδρος Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων
140. **Μαρκουλάκη Σταυρούλα**, Επίτιμη Προϊσταμένη Αρχαιοτήτων
141. **Μαστροχρήστος Νίκος**, Δρ Αρχαιολόγος
142. **Mavroudi Maria**, Professor, Department of History, UC Berkeley
143. **Μαυρουδή Νεκταρία**, Αρχαιολόγος
144. **McGeorge Tina**, Dr, Archaeologist-Anthropologist, Independent Researcher
145. **Μικράκης Μανόλης**, Επίκουρος Καθηγητής, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
146. **Militello Pietro**, Full Professor of Aegean Civilisations, Dipartimento di Scienze Umanistiche, Università di Catania
147. **Moles Anna**, Dr, Assistant Professor of Mediterranean Archaeology and Human Osteoarchaeology at the University of Groningen
148. **Momigliano Nicoletta** , Professor of Aegean Studies, Dept. of Classics and Ancient History, School of Humanities, University of Bristol
149. **Moody Jennifer**, Research Fellow, Department of Classics, University of Texas at Austin

150. Morris Christine, Andrew A David Professor in Greek Archaeology and History / Chair of the Irish Institute of Hellenic Studies at Athens, Trinity College Dublin, Ireland

151. Μπαγορδάκη Σοφία, Διπλωματούχος Ξεναγός

152. Μπαλλή Ράνια, Διδάκτωρ Αρχαιολογίας, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

153. Μπαστούνη Ελένη, Field Archaeologist / Ergomak S.M.P.C., Msc in Cultural Informatics and Communication, Digital Cultural Products' Design / University of Aegean, Post graduated studies in Monuments Management / NKUA

154. Μπάτζιου Ανθή, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων

155. Μουτάφη Ιωάννα, Δρ Αρχαιολογίας, Μεταδιδακτορική υπότροφος, Ludwig- Maximilians-Universität München

156. Μπορμπουδάκη Κούλα, Υποψήφια Διδάκτωρ Δημόσιας Αρχαιολογίας

157. Μπροκαλάκης Γιώργος, Αρχαιολόγος

158. Μυλωνά Δήμητρα, Δρ Αρχαιολογίας

159. Μωραΐτου Αλεξάνδρα, Αρχαιολόγος

160. Νακάσης Αθανάσιος, Δρ, Επίτιμος Διευθυντής Αναστήλωσης Αρχαίων Μνημείων

161. Nakassis Dimitri, Dr, Professor, University of Colorado Boulder.

162. Niemeier Wolf-Dietrich, Professor, Dr.Dr.h.c., Director emeritus, German Archaeological Institute in Athens

163. Νινιού Κινδελή Βάννα, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων

164. Nixon Lucia, Archaeologist, Wolfson College, Oxford

165. Nowicki Krystof, Professor in the Polish Academy of Science (Institute of Archaeology and Ethnology), Director of the Karphi excavation for 2023-27

166. Ντούμας Χρίστος, Ομότιμος Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών/ Πρώην Δ/ντής Αρχαιοτήτων ΥΠΠΟ/ Πρώην Έφορος Αρχαιοτήτων

167. Oddo Emilia, Professor, Tulane University

168. Pakkanen Petra, Director, Finnish Archaeological Institute at Athens

169. **Παλυβού Κλαίρη**, Ομότιμη Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
170. **Παναγιωτόπουλος Διαμαντής**, Τακτικός Καθηγητής Αρχαιολογίας Πανεπιστημίου Χαϊδελεβέργης
171. **Παναγοπούλου Κατερίνα**, Επίκουρη Καθηγήτρια Αρχαίας Ιστορίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
172. **Παντελάκη Μαριλένα**, Αρχαιολόγος, Μουσειοπαιδαγωγός
173. **Πάντζου Νότα**, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Πατρών
174. **Παπαβασιλείου Ελένη**, Αρχαιολόγος
175. **Παπαδάκη Χριστίνα**, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο τμήμα Μεσογειακών σπουδών Πανεπιστημίου Αιγαίου
176. **Παπακωνσταντίνου Μαρία-Φωτεινή**, Επίτιμη Έφορος Αρχαιοτήτων
177. **Παπανθίμου- Παπαευθυμίου Αικατερίνη**, Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
178. **Pasquinucci, Marinella**, Professor, University of Pisa, Italy
179. **Paton Sara** Independent Researcher, British School at Athens
180. **Πατσιαδά Βασιλική**, Αρχαιολόγος
181. **Peatfield Alan**, Director East Cretan Peak Sanctuary Project
182. **Πετράκης Βασίλης**, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
183. **Phialon Laetitia**, Invited Lecturer at the University Fribourg, Switzerland/ Independent Researcher
184. **Πιστόλη Έφη**, Υπεύθυνη Δημοσίων Σχέσεων: «Αρχαιολογία και Τέχνες - Αρχαιολογία Online»
185. **Πιπού Ροδοθέα**, Αρχαιολόγος
186. **Πλάτων Λευτέρης**, Καθηγητής Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
187. **Πολυχρονοπούλου Ολγα**, Ομότιμη Καθηγήτρια Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής

- 188. Pomadere Maia**, Senior Lecturer in Aegean Archaeology, Université Paris 1
- 189. Popelar Damjan**, Conservator, Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia (IPCHS)
- 190. Privitera Santo**, Assistant Professor of Aegean Prehistory, University of Bologna, Italy
- 191. Puglisi Dario**, Research associate in Prehistory and Protohistory at Università di Catania - Dipartimento di Scienze Umanistiche
- 192. Ρεθεμιωτάκης Γιώργος** Επίτιμος Διευθυντής Αρχαιοτήτων
- 193. Regnier Killian**, FNRS Research Fellow, University of Louvain, Dpt. of Archaeology / AEGIS, Aegean Interdisciplinary Studies research group Lyon/ Dpt. of Earth Sciences/ LGLTPE, Geology laboratory of Lyon: Earth, Planets,
- 194. Rosen Steve**, Professor Emeritus Canada Chair in Near Eastern Archaeology, Ben-Gurion University of the Negev
- 195. Rueff Bastien**, Membre scientifique, École française d'Athènes
- 196. Rupp David**, Emeritus, Department of Classics and Archaeology Brock University, St. Catharines, ON – Canada
- 197. Rutter Jeremy**, Professor of Classics Emeritus, Dartmouth College, Hanover, New Hampshire, U.S.A.
- 198. Sacconi Anna**, Professor, Sapienza Università di Roma
- 199. Σαπουνά-Σακελλαράκη Έφη**, Δρ, Επίτιμη Διευθύντρια Αρχαιοτήτων, Διευθύντρια Ανασκαφών Ζωμίνθου και Αρχανών
- 200. Σαρπάκη Ανάγια**, M.A. PhD, Archaeologist – Archaeobotanist, Independent Scholar, Chania
- 201. Sarris Apostolos, Prof.**, Sylvia Ioannou" Chair for Digital Humanities Archaeological Research Unit (ARU), Department of History and Archaeology, University of Cyprus
- 202. Schäfer Martin**, Δρ, Διευθυντής της Βιβλιοθήκης της εν Αθήναις Αρχαιολογικής Εταιρείας
- 203. Schlager Norbert**, Dr, Former Lecturer at Vienna University / Director of concluded "Archäologische Gelände-prospektion Südostkreta"
- 204. Schönheit Lilian** Dr, Hamburger Kunsthall

- 205. Shapland Andrew**, University of Oxford
- 206. Sherratt Susan**, Emeritus Professor of East Mediterranean Archaeology, University of Sheffield
- 207. Σιφή Μαρία**, Δρ.Αρχαιολόγος
- 208. Σκάρογλου Ειρήνη**, PhD candidate, Institute for Archaeological Sciences, University of Tübingen, Germany and Austrian Academy of Sciences (ÖAW), Austria.
- 209. Smith Angus**, Professor, Brock University| Department of Classics and Archaeology
- 210. Soles Jeffrey**, Co-Director, Greek-American Excavations at Mochlos, Crete
- 211. Σολωμού Αναστασία**, Υποψήφια διδάκτωρ στο Université Paul-Valéry, Montpellier 3 και στο Université Catholique de Louvain.
- 212. Σούκη Σεβαστιάννα**, Διπλωματούχος Ξεναγός
- 213. Σουλτάτος Ιωάννης** Αρχαιολόγος
- 214. Souyoudzoglou-Haywood Christina**, Dip. Arch. Cons. (UCL), MA (Edinb), PhD (Liver) Assistant Professor (Adjunct), UCD School of Classics, University College Dublin / Director, Kefhalonia Project - Livatho Valley Survey
- 215. Σοφιανού Χρύσα**, Επίτιμη Προϊσταμένη της Εφορείας Αρχαιοτήτων Λασιθίου
- 216. Spencer Christine** Research Assistant, Institute of Archaeology, University College London
- 217. Σπυριδάκη Αγγελική**, Πολιτιστική Διαχειρίστρια - MA Πολιτιστική Πολιτική & Ανάπτυξη
- 218. Σταματόπουλος Κώστας Μ.**, Δρ, Ιστορικός, Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού
- 219. Steinmann Bernhard**, Exhibition Manager, Hessen Kassel Heritage, Germany
- 220. Strasser Thomas**, Professor, Department of Art and Art History, Providence College
- 221. Συμεώνογλου Ευαγγελία**, Διπλωματούχος Ξεναγός
- 222. Σωτηροπούλου Σοφία**, Επίκουρη Καθηγήτρια στη Σχολή Εφαρμοσμένων Τεχνών και Βιώσιμου Σχεδιασμού του ΕΑΠ / Συνεργαζόμενο μέλος ΔΕΠ στο Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λείζερ, Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας

- 223. Τανούλας Τάσος** (Αναστάσιος Μάριος), Αρχιτέκτων, Συνταξιούχος ΥΠΠΟ, Πρόεδρος του Ελληνικού ICOMOS
- 224. Τέγου Εύα**, Επίτιμη Προϊσταμένη Τμήματος ΠΚΑΧΜ Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων
- 225. Τζαχίλη Ίρις**, Ομότιμη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης
- 226. Theodoropoulou Polychroniadis Zetta**, Chair, Greek Archaeological Committee UK
- 227. Todaro Simona**, Associated professor of Prehistory, Director of MUAC, Direttore of CEARC, University of Catania
- 228. Treuil René**, Professeur honoraire, Université de Paris I
- 229. Τριανταφύλλου Σέβη**, Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
- 230. Τρούλη Σοφία**, Επίκουρη Καθηγήτρια Μουσειακής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 231. Τσαραβόπουλος Άρης** , Συνταξιούχος Αρχαιολόγος ΥΠΠΟ
- 232. Τσάφου Ευγενία**, Επιστημονική Συνεργάτης ανασκαφής Βελγικής Σχολής στο Σίσι Λασιθίου, Υποδιευθύντρια Ιρλανδικού Ινστιτούτου
- 233. Τσιγωνάκη Χριστίνα**, Επίκουρη Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- 234. Τσιμποπούλου Μεταξία**, Δρ, Επίτιμη διευθύντρια ΥΠΠΟ
- 235. Τσιριντουλάκη Καλλιρόη**, Αρχαιολόγος
- 236. Τσιτωνάκη Άννα**, Αρχιτέκτων Μηχανικός ΑΠΘ / MSc ΠΚ
- 237. Τσόπελα Αγγελική**, Αρχαιολόγος, Ξεναγός
- 238. Τσουρουνάκη Μαρία**, Αρχαιολόγος
- 239. Tully Caroline** Dr, Classics and Archaeology, School of Historical and Philosophical Studies, University of Melbourne, Parkville 3010, Australia
- 240. Tyree Loeta** Dr, Skoteino Cave Project
- 241. Ulanowska Agata**, Professor, Chair the Department of Aegean and Textile Archeology at the University of Warsaw

242. Φασουλάς Χαράλαμπος, Δρ, ΕΔΙΠ Παν. Κρήτης, Έφορος Γεωλογικών
και

Παλαιοντολογικών Συλλογών ΜΦΙΚ / Πρόεδρος Παγκόσμιου Γεωπάρκου
UNESCO Ψηλορείτη/ Αντιπρόεδρος Συμβουλίου UNESCO για Γεωπάρκα

243. Φλεβάρη Λουκία, Αρχαιολόγος

244. Φωκά Ιωάννα Αρχαιολόγος, Συγγραφέας

245. Vandam Ralf, Prof. dr, Assistant Professor in Archaeology, Vice-chair
of AMGC (Archaeology, Environmental Changes & Geo-Chemistry),
Faculty of Arts and Philosophy, Vrije Universiteit Brussel

246. Van de Moortel Aleydis, Chancellor's Professor and Head,
Department of Classics
University of Tennessee, U.S.A.

247. Van Wijngaarden Gert Jan, Associate Professor, University of
Amsterdam, ACASA – Archaeology

248. Weingarten Judith, M.Litt. (Oxon), Alumna, British School at Athens

249. Whitelaw Todd, Professor of Aegean Archaeology, University College
London

250. Whittaker Helene, Professor of Classical Archaeology and
Ancient History, University of Gothenburg

251. Wiener Malcolm

252. Wright James, William R. Kenan, Jr. Chair and Professor emeritus,
Department of Classical & Near Eastern Archaeology, Bryn Mawr College/
Director, Kommos Excavations on the South Coast of Crete of the
University of Toronto

253. Χαμηλάκης Γιάννης, Καθηγητής Αρχαιολογίας στην Έδρα
Ζουκόφσκι/ Καθηγητής Νεοελληνικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Μπράουν, ΗΠΑ.

254. Χανιώτης Άγγελος, Καθηγητής Αρχαίας Ιστορίας και Κλασικών
Σπουδών, Ινστιτούτο Προηγμένων Μελετών, Πρίνστον

255. Χατζησάββας Σοφοκλής, Επίτιμος Διευθυντής Αρχαιοτήτων Κύπρου

256. Χριστοδουλάκος Γιάννης, Αρχιτέκτων, πρώην Προϊστάμενος
Τμήματος Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων

257. Zavadil Michaela, Dr., Austrian Archaeological Institute, Austrian
Academy of Sciences